

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Karta pedagogiczna

Słuchanie, które umożliwia naukę

Część modułu/ R

Kontakt: Isabelle NAUROY

École Jean Calvet
46000 Cahors

Grupa docelowa: nauczyciel / opiekun

1/ Kontekst

Wczesny etap nauczania w klasie CLIS (klasa edukacji integracyjnej) z 12 uczniami, wyspecjalizowanym nauczycielem i asystentem AVSCo (Auxiliaire de Vie Scolaire – czyli asystentem, którego zadaniem jest ułatwienie funkcjonowania uczniom z niepełnosprawnością w szkole).

Uczniowie w tej klasie to osoby z zaburzeniami funkcji poznawczych z zaburzeniami towarzyszącymi lub bez nich (zaburzenia osobowości, zaburzenia ze spektrum autyzmu, inne zaburzenia zachowania itp.)

Bardzo trudna atmosfera w klasie, niedopasowanie temperamentu pomiędzy niektórymi uczniami; bywa, że przemoc werbalna i czasami fizyczna utrudnia naukę. Zwykle spojrzenie jednego ucznia na drugiego wystarczy, aby zakłócić pracę całej klasy i może prowadzić do mniej lub bardziej nasilonych ataków lękowych oraz uniemożliwić danym uczniom udział w proponowanych zajęciach edukacyjnych.

2/ Cele

Stopniowe przedstawianie Grégoire'owi sposobów umożliwiających jego indywidualne włączenie, które na początku roku było niemożliwe. Wypracowanie spokojniejszej atmosfery w klasie, co umożliwi przystąpienie do realizacji procesu uczenia się.

3/ Realizacja dobrej praktyki

Zajmiemy się w ramach tej praktyki uczniem o imieniu Grégoire, który nie akceptuje żadnych zasad szkolnych w zakresie nauki, ale także w zakresie życia społecznego wewnątrz społeczności uczniów i nauczycieli. Bardzo trudno jest go zintegrować z klasą.

Grégoire nie potrafi znieść zachowań innych uczniów z niepełnosprawnością – czasem zachowania te wywołują w nim niekontrolowaną przemoc werbalną i/lub fizyczną. Potrafi też formułować rasistowskie uwagi i uderzyć każdego ucznia, który wejdzie mu w drogę na placu zabaw.

Jest to chłopiec, którego rodzina nie ustaliła zasad, gdy był jeszcze małym dzieckiem. Grégoire nie zachowuje się odpowiednio w grupie rówieśników. Nie jest w stanie poradzić sobie ze swoimi

niekontrolowanymi „wybuchami” i nie potrafi wytłumaczyć swoich reakcji po wystąpieniu sytuacji kryzysowej.

Gregoire nie odczuwa frustracji własnym zachowaniem, czasem wykazuje ponadprzeciętną inteligencję. Nie jest w stanie uczyć się czytania z powodu niechęci do przestrzegania jakichkolwiek reguł; przez ponad trzy miesiące odmawia jakiegokolwiek zaangażowania (nawet przy zastosowaniu metod takich jak gry edukacyjne, narzędzia komputerowe, zabawy manualne...).

Tydzień przed świętami Bożego Narodzenia, podczas porannego powitania, Grégoire powiedział głośno, zwracając się do nauczyciela, „Chcę nauczyć się czytać”. Nawet jeśli to zdanie było zupełnie poza kontekstem pracy w danym momencie, poprosiłem AVS (szkolnego asystenta życiowego), aby zaopiekował się resztą klasy, podczas gdy ja zająłem się prośbą Gregoire'a. Wyglądało to tak: siedzę obok niego, ponieważ uczeń nie toleruje sytuacji, gdy siedzi z kimś twarzą w twarz i zaczynam proponować mu proste słowa do rozszyfrowania. Okazuje się, że kiedy pojawiają się nowe słowa, potrafi je czytać niemal sam. W kolejnych dniach uczeń wciąż zgłasza chęć pracy i zgadza się na udział w ćwiczeniach z czytania z niewielką grupą uczniów początkujących, a postęp osiągnięty przed przerwą świąteczną okazuje się imponujący.

Po feriach Grégoire przychodzi w przerwie z książką w rękach i siada, aby ją przeczytać. Podchodzę do niego aby zobaczyć, co czyta i ku mojemu zaskoczeniu jest on zanurzony w lekturze pierwszego tomu Harry Pottera. Proszę go, by przeczytał mi fragment, co robi z prawdziwą przyjemnością i pewną dozą dumy. Nie tylko czyta stosunkowo płynnie, ale przede wszystkim całkiem wyraźnie i z dobrym zrozumieniem. Grégoire pozwolił sobie wejść w naukę czytania, co pozwoliło mu przełamać barierę – czyli wcześniejszą niezdolność do przestrzegania jakichkolwiek reguł.

4/ Ograniczenia

Należy zauważyć, że rozpoczęcie nauki czytania było możliwe dzięki wychwyceniu emocji i mojej dyspozycyjności w momencie, kiedy Grégoire wyraził tę emocję. Ta dostępność była najważniejsza i możliwa w ramach klasy CLIS, ale bywa niełatwa do osiągnięcia w zwykłej klasie (w której zajęcia prowadzi tylko jeden nauczyciel).

Trzeba także zaznaczyć, że mimo pozytywnego rozwoju sytuacji utrzymywała się niestabilność emocjonalna ucznia i bywało, że jego gwałtowne zachowanie spowolniało naukę.

5/ Perspektywy

Wprowadzono indywidualne rozwiązania dopasowane do ucznia – przy pomocy AVS, dzięki czemu uczeń szybko był w stanie pracować na wieloma elementami samodzielnie.

6/ Ewaluacja dobrej praktyki

Na kolejny rok szkolny Grégoire powrócił do zwykłej klasy, gdzie kontynuował naukę. Obecnie uczy się w liceum.